

Jednolity Obszar Płatniczy w systemie SAP

SEPA – tańsze przelewy zagraniczne

Integracja gospodarcza krajów Unii Europejskiej niesie ze sobą wiele korzyści biznesowych. Jedną z nich jest powstanie Jednolitego Obszaru Płatniczego w Euro. Choć Polska nie jest jeszcze w strefie euro, już teraz przedsiębiorstwa mogą osiągać znaczne oszczędności związane z obsługą płatności zagranicznych. W systemie SAP wymaga to dostosowania system do tworzenia nośników płatności dla takich przelewów.

Jednolity Obszar Płatniczy w Euro – SEPA (Single Euro Payments Area) to obszar, w ramach którego przedsiębiorcy, obywatele oraz inne podmioty mogą rozliczać transakcje pieniężne, zarówno transgraniczne, jak i w granicach państw członkowskich, we wspólnej walucie euro.

Idea SEPA polega na tym, aby każde regulowane zobowiązanie, zarówno międzynarodowe, jak i lokalne, było traktowane jednakowo z punktu widzenia zasad i regulacji prawnych, norm technicznych i praktyk biznesowych, bez jakichkolwiek barier geograficznych. SEPA ma spełniać rolę zintegrowanego rynku usług płatniczych, działającego na zasadach efektywnej konkurencji.

Zasadniczym celem SEPA jest, by europejscy obywatele i przedsiębiorcy mogli dokonywać płatności w euro w ramach całego obszaru SEPA tak łatwo jak we własnym kraju.

Aby SEPA zaczął sprawnie funkcjonować, banki oraz państwa członkowskie muszą pokonać trzy istotne bariery – techniczną, handlową oraz prawną. Największy problem stanowi brak kompatybilności krajowych infrastruktur i technologii. Banki często korzystają z dedykowanych systemów informatycznych, stworzonych jeszcze dwadzieścia, a czasem 30 lat temu. Architektura takich systemów często wręcz uniemożliwia dokonywanie istotnych zmian.

Obecnie czas realizacji przelewów w poszczególnych krajach znacznie się różni. Również opłaty za przelew oraz inne opłaty bankowe różnią się między krajami. W celu dostosowania się do wymogów obszaru SEPA banki muszą podjąć konkretne działania, co wiąże się z koniecznością poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych. Implementacja SEPA jest prowadzona przez narodowe banki centralne, związki banków, banki komercyjne oraz władze publiczne każdym kraju strefy euro.

Jednym z komponentów SEPA jest funkcjonujący od 2008 r. jednolity zestaw instrumentów płatniczych: polecenie zapłaty, polecenie przelewu oraz karty kredytowe. Harmonogram utworzenia SEPA wskazuje rok 2010 jako moment, kiedy płatności SEPA staną się dominującą formą płatności elektronicznych, natomiast w roku 2011 zastąpią wszystkie płatności w strefie euro.

W pierwszej kolejności obszar SEPA obejmie państwa strefy euro. Państwa członkowskie, które w przyszłości będą przystępować do tej strefy, będą przechodzić przez podobny proces, ale już obecnie mogą uczestniczyć w programie SEPA w zakresie płatności dokonywanych w euro.

Zasady realizacji przelewów

Obszar SEPA dotyczy płatności dokonywanych wyłącznie na rachunek banku na terytorium UE oraz w Islandii, Lichtensteinie, Norwegii i Szwajcarii. Bank jest identyfikowany poprzez numer IBAN i BIC. Istnieje także możliwość wprowadzenia dodatkowego kodu identyfikującego odpowiednio zleceniodawcę oraz beneficjenta przelewu.

Jako opcję wprowadzono koszty SHA (dzielenie kosztów – prowizje i opłaty własnego banku pokrywa zleceniodawca, a koszty banków trzecich – beneficjent przelewu). Zlecenia mogą być składane wyłącznie za pośrednictwem systemów bankowości elektronicznej, a opłata za realizację polecenia przelewu SEPA pobierana jest odrębnym księgowaniem.

Jedną z ważniejszych zasad jest także wyznaczenie maksymalnego czasu na realizację przelewu w całym obszarze SEPA na trzy dni robocze.

SEPA dla przedsiębiorstw

Z punktu widzenia przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku zasadniczą korzyścią płynącą z obszaru SEPA jest znaczny spadek kosztów związanych z dokonywaniem przelewów zagranicznych. Obecnie koszt takiego przelewu często jest wyrażany jako procent całkowitej kwoty przelewu, jednak wynosi nie mniej niż dolna granica ustalona przez dany bank, zwykle jest to kilkadziesiąt złotych.

W przypadku płatności SEPA koszt przelewu jest zwykle stały i zamyka się w kwocie kilku złotych. Niektóre banki, zamiast pobierania opłaty za każdy przelew SEPA, pobierają miesięczną zryczałtowaną opłatę za możliwość korzystania z tej usługi. Efektem są duże oszczędności dla przedsiębiorstw, zwłaszcza tych, których znacząca grupa kontrahentów znajduje się w krajach wchodzących w skład obszaru SEPA.

Dobrym przykładem oszczędności jest dużego polskiego przedsiębiorstwa sprowadzającego podzespoły do produkcji z innych krajów Unii Europejskiej, które po wdrożeniu rozwiązania umożliwiającego dokonywanie przelewów SEPA za przelew zagraniczny na kwotę 10 000 euro płaci obecnie 15 zł, podczas gdy wcześniej taki sam przelew kosztował je 120 zł. Oznacza to oszczędność na poziomie 88%. Podobna wielkość oszczędności jest możliwa do osiągnięcia w każdym przedsiębiorstwie, które realizuje płatności zagraniczne.

**W przypadku płatności SEPA
koszt przelewu jest zwykle stały
i zamyka się w kwocie
kilku złotych**

Niższe koszty obsługi płatności zagranicznych to nie jedyna korzyść z SEPA. Wspólny obszar rozliczeniowy pozwoli na korzystanie z jednego systemu obsługującego wszystkie transakcje – bez względu na kraj, do którego będą transferowane środki. To z kolei wiąże się z mniejszymi kosztami operacyjnymi i kosztami infrastruktury.

Jednolite mechanizmy rozliczeniowe i krótszy czas realizacji (trzy dni robocze) pozwolą także lepiej zarządzać terminami płatności i płynnością finansową. Przedsiębiorstwo zyskuje większą kontrolę nad płatnościami zagranicznymi.

Europejskie płatności w SAP

Przedsiębiorstwa, które już teraz chcą realizować przelewy SEPA, powinny dostosować swój system SAP do tworzenia nośników płatności dla takich przelewów. Wiąże się to z odpowiednią konfiguracją rachunków bankowych, między innymi przechowywaniem numeru rachunku w formacie IBAN oraz kodu SWIFT banku zagranicznego. Należy również utworzyć formę płatności dedykowaną dla przelewów tego typu.

Kolejnym krokiem jest przygotowanie nowego wariantu dla tworzenia nośnika KND (Komputerowy Nośnik Danych) w oparciu o specyfikę przygotowaną przez dany bank. Wreszcie należy skonfigurować pola „forma płatności” dla grupy dostawców zagranicznych w zakresie dopisania nowej formy płatności. W rezultacie program automatycznych płatności jest w stanie generować nośniki płatności w wymaganym przez banki standardzie, umożliwiającym dokonywanie przelewów SEPA.

Korzyści SEPA

- niższy koszt przelewu
- stały koszt przelewu bez względu na kwotę przelewu lub stała zryczałtowana opłata za możliwość dokonywania przelewów SEPA
- obniżenie łącznych wydatków na prowizje bankowe
- łatwiejsze zarządzanie płynnością
- większa kontrola nad płatnościami zagranicznymi

Dostosowanie systemu do warunków SEPA to prace, które warto powierzyć konsultantom o dużym doświadczeniu w rozwoju narzędzi SAP do zarządzania finansami w przedsiębiorstwach działających na międzynarodowych rynkach.

Choć Polska nie jest jeszcze członkiem strefy euro i korzystnie ze standardów SEPA nie jest obowiązkowe, już teraz niektóre polskie banki akceptują taką formę dokonywania płatności zagranicznych, a ich liczba będzie rosła.

To dobry czas, by zastanowić się nad dostosowaniem firmowego systemu SAP do tych wymogów. Ostatecznie wdrożenie rozwiązania umożliwiającego dokonywanie przelewów SEPA jest nieuniknione. Robiąc to wcześniej, przedsiębiorstwa – szczególnie prowadzące wiele międzynarodowych transakcji bankowych – już mogą osiągać znaczne oszczędności.

Autor:

Tomasz Gerke
BCC